

Sygn. akt: I C 1006/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2024 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Okręgowego Katarzyna Banko
Protokolant:	protokolant sądowy Karolina Kot

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2024 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko A. K.

o zapłatę

- oddala powództwo;
- zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5.417,00 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono.

SSO Katarzyna Banko

Sygn. akt I C 1006/23

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego A. K. kwoty 135.270,32 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powyższego żądania podano, że kwota dochodzona pozwem wynika z niespłaconej pożyczki z dnia 22 lutego 2022r. nr (...) udzielonej pozwanemu przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

Pozwany A. K. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł, że umowa pożyczki nie została skutecznie wypowiedziana.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 22 lutego 2016r. pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. w imieniu i na rzecz której działał (...) S.A. z siedzibą we W. a pozwanym A. K. została zawarta umowa pożyczki nr (...) w kwocie 85.912,37

zł Spłata pożyczki miała nastąpić w 120 miesięcznych ratach. Roczna stopa oprocentowania pożyczki wynosiła 10 %. Całkowity koszt pożyczki wynosił 52.728 zł stąd pożyczkobiorca miał do zapłaty łącznie 138.640,45 zł

Umowa pożyczki została zawarta za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Umowa pożyczki została zawarta w momencie, w którym pożyczkobiorca zaakceptuje przedstawione przez pożyczkodawcę propozycję umowy pożyczki, a pożyczkobiorca poinformuje o udzieleniu pożyczki na uzgodnionych warunkach. Po zawarciu umowy pożyczki, pożyczkodawca niezwłocznie doręczy pożyczkobiorcy umowę pożyczki, formularz Informacyjny oraz wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy pożyczki.

Pożyczkodawca miał prawo wypowiedzenia umowy pożyczki ze skutkiem natychmiastowym w drodze pisemnej lub poprzez wysłanie wiadomości e-mail na adres elektroniczny pożyczkobiorcy w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę zobowiązań dotyczących warunków udzielenia pożyczki określonych w umowie. Wypowiedzenie w powyższym trybie wymaga uprzedniego wezwania pożyczkobiorcy do złożenia wyjaśnień, co do okoliczności niedotrzymania przez pożyczkobiorcę zobowiązań w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W przypadku wypowiedzenia umowy pożyczki przez pożyczkodawcę pożyczkobiorca ma obowiązek na pierwsze żądanie pożyczkobiorcy spłacić pożyczkę wraz z naliczonymi do czasu rozwiązania umowy opłatami i kosztami. dowód: umowa pożyczki nr (...) wraz z harmonogramem spłat i formularzem informacyjnym k. 7 – 20

Pismem z dnia 15 listopada 2022r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) wobec niedotrzymania przez pozwanego zobowiązań wynikających z zawartej umowy wypowiedziała umowę pożyczki nr (...) z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia liczonego od dnia następnego po dniu doręczenia pisma. Pozwany potwierdził odbiór korespondencji od pozwanego w dniu 5 grudnia 2022r. dowód: pismo wraz z dowodem doręczenia k. 21 – 23

(...) Sp, z o. o. w drodze przelewu wierzytelności z dnia 30 czerwca 2017r. zbył wierzytelność przysługującą mu w stosunku do pozwanego na rzecz (...) (...) (...).

W dniu 29 marca 2018r. (...) (...) (...) w drodze przelewu wierzytelności zbył wierzytelność przysługującą mu w stosunku do pozwanego na rzecz (...) S.A.

Następnie w drodze przelewu wierzytelności z dnia 9 czerwca 2021r. wierzytelność została nabyta od (...) S.A. przez (...) (...).

Następnie w drodze umowy przelewu wierzytelności z dnia 23 grudnia 2022r. wierzytelność wobec strony pozwanej została nabyta przez (...) z siedzibą w W.. dowód: wyciąg k. 24 – 25

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł się wyłącznie na załączonych do akt sprawy dokumentach, które poza pismem wypowiedzającym umowę pożyczki, nie były kwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

W ustalonym stanie faktycznym powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że stosownie do art. 6 k.c. obowiązek udowodnienia określonych faktów spoczywa na tym, kto wywodzi z nich skutki prawne. Procesowym odpowiednikiem tego przepisu jest art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Regulacja zawarta w zdaniu drugim tego przepisu umożliwia wprawdzie dopuszczenie przez sąd dowodu niezgłoszonego przez stronę, jednakże ma ona charakter wyjątkowy i nie może być stosowana z oderwaniem od zasady kontryktoryjności i równości stron w procesie. Regułą bowiem jest, że inicjatywa dowodowa należy do stron i sąd nie jest uprawniony do wyręczenia ich w tym zakresie, albowiem w przeciwnym razie przyjąłby rolę ich pełnomocnika. Dopuszczenie dowodu z urzędu winno nastąpić jedynie wówczas, gdy taka potrzeba jest szczególnie uzasadniona lub oczywista i to tylko pod warunkiem, że sąd ma wiedzę o istnieniu danego dowodu. Z prawem dopuszczenia dowodu z urzędu nie wiąże się obowiązek poszukiwania dowodów przez sąd. Takie działanie sądu musiałoby zostać

potraktowane jako naruszenie zasady równości stron (por. uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2000 r., III CZP 4/00, OSNC 2000/11/195).

(...) Sp. z o. o. z siedzibą we W. i pozwanego łączyła umowa pożyczki nr (...) zawarta w dniu 22 lutego 2022r. stanowiąca umowę nazwaną przepisami Kodeksu cywilnego. Stosownie do treści art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. W kodeksie cywilnym zostały zatem wskazane essentialia negotii umowy pożyczki, które stanowią nie tylko oznaczenie stron i określenie ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, ale obejmują również zobowiązanie się do ich przeniesienia oraz obowiązek zwrotu przedmiotu pożyczki (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000 r., sygn. akt I CKN 1040/98, LEX nr 50828). Powszechnie przyjmuje się w piśmiennictwie oraz judykaturze, że przeniesienie własności przedmiotu pożyczki może nastąpić w każdy prawem przewidziany sposób. Jeśli chodzi o pieniądze może to być wypłata gotówki, przelew bankowy, udzielenie kredytu na rachunku bankowym. Możliwe jest także wręczenie czeku, weksla lub innego papieru wartościowego. Formę wydania przedmiotu pożyczki może również stanowić przelew wierzytelności przysługującej dającemu pożyczkę w stosunku do osoby trzeciej albo uiszczenie długu obciążającego pożyczkobiorcę. Wymaga też podkreślenia, że zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) w procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zobowiązany udowodnić, że strony zawarły umowę tej kategorii, a także, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku. Biorący pożyczkę powinien zaś wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości, przy czym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 k.p.c.). Fakt zawarcia umowy został wykazany w niniejszym postępowaniu odpisem umowy. Jak wynika z uzasadnienia żądania pozwu powód wywodzi swoje roszczenie z faktu wypowiedzenia powyższej umowy wobec zaistnienia przesłanek określonych w § 14 ust. 1 umowy pożyczki. Wypowiedzenie umowy pożyczki miało nastąpić pismem z dnia 15 listopada 2022r. z treści, którego wynika, że (...) Sp. z o. o. w likwidacji z siedzibą w W. korzystając z przysługującego jej uprawnienia wypowiada umowę pożyczki nr (...) z dnia 22 lutego 2016r. z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia liczonego od dnia następnego po dniu doręczenia pisma. Tymczasem z treści pozwu i dołączonych do niego dokumentów wynika, że (...) Sp. z o. o. w drodze umowy przelewu wierzytelności z dnia 30 czerwca 2017r. zbywała wierzytelność strony pozwanej na rzecz (...) (...) (...). Następnie, tj. w dniu 29 marca 2018r. (...) (...) (...) w drodze przelewu wierzytelności zbył wierzytelność przysługującą mu w stosunku do pozwanego na rzecz (...) S.A., a ten podmiot w drodze przelewu wierzytelności z dnia 9 czerwca 2021r. zbył wierzytelność (...) (...). Tym samym (...) Sp. z o. o. w likwidacji z siedzibą w W. nie mógł skutecznie w 2022r. wypowiedzieć umowy pożyczki, gdyż wierzytelność pozwanego była w dyspozycji (...) (...).

Zgodnie art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Przepis ten daje wyraz tradycyjnej zasadzie wyrokowania statuującej zakaz orzekania ponad żądanie, a także zasadzie dyspozycyjności, która przejawia się w tym, że sąd jest związany granicami żądania powództwa i nie może w tym wypadku dysponować przedmiotem procesu przez określenie jego granic niezależnie od zakresu żądania ochrony przez powoda. Zgodnie z tym przepisem, sąd ma obowiązek orzec negatywnie lub pozytywnie o całym przedmiocie sporu (żądania). Samo pojęcie żądania określa art. 187 § 1 k.p.c., stanowiąc, że pozew powinien m.in. zawierać dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie. Artykuł 321 § 1 k.p.c., określając granice wyrokowania, wskazuje jednak, że nie można wyrokować co do rzeczy, która nie była przedmiotem żądania, czyli zasądzić coś innego niż strona żądała. Żądanie powództwa określa więc nie tylko jego przedmiot, lecz również jego podstawa faktyczna. Zasądzenie sumy pieniężnej, która wprawdzie mieści się w granicach kwotowych powództwa, lecz z innej podstawy faktycznej, stanowi orzeczenie ponad żądanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 1949 r., Wa.C.165/49, "Demokratyczny Przegląd Prawniczy" 1950, nr 3, poz. 61). Wyrok uwzględniający powództwo na zasadzie faktycznej, na której powód ani w pozwie, ani w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie opierał powództwa, stanowi zasądzenie ponad żądanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 1936 r., C II 1770/35, "Przegląd Prawa i Administracji" 1936, nr 2, poz. 148). Ten kierunek wykładni art. 321 § 1 k.p.c. (będący odpowiednikiem art. 329 § 2 k.p.c. z 1930 r.) jest obecnie kontynuowany, czego wyraz stanowi

przykładowo wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 1993 r., I CRN 156/93 (nie publ.). Stwierdzono w nim, że sąd nie może uwzględnić roszczenia na innej podstawie faktycznej niż wskazana w pozwie (art. 321 § 1 k.p.c.).

Skoro powód nie wykazał skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki to powództwo nie mogło zostać uwzględnione. Tylko skuteczne wypowiedzenie umowy pożyczki daje możliwość dochodzenia zapłaty niewymagalnych jej rat.

Mając powyższe ustalenia i rozważania na względzie Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął zgodnie z zasadą określoną w art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. Pozwany był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, któremu koszty zastępstwa procesowego zostały przyznane w wysokości wynikające z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015.1800 z późniejszymi zmianami), tj. wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa kwocie 5.417,00 zł.

Gliwice, 13 maja 2024r.

SSO Katarzyna Banko